

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Drept public
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	I - Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Filosofia dreptului						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Ancuța Elena Franț						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Ancuța Elena Franț Drd. Andreea Cosmina Crețu						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					33
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Număr de credite					3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezență recomandată
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezență obligatorie , conform Regulamentului Facultății de Drept privind evaluarea studenților, promovarea examenelor și a anilor de studii

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea și înțelegerea perspectivelor filosofice în abordarea dreptului C2. Cunoașterea temelor filosofice fundamentale care sunt în legătură cu dreptul C3. Înțelegerea legăturii dintre drept și societate C4. Cunoașterea istoriei filosofiei dreptului
Competențe transversale	CT1. Capacitate de analiză și sinteză CT2. Capacitatea de a dezvolta raționamente logice CT3. Capacitatea de organizare și planificare

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Dobândirea și aprofundarea noțiunilor referitoare la importanța curentelor filosofice în modelarea teoriilor juridice, o atenție deosebită fiind acordată temelor filosofice esențiale și influenței lor asupra domeniului juridic. Sunt vizate cu precădere aspectele care explică legătura dintre societate și drept.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Identifice perspectivele filosofice în abordarea dreptului ▪ Descrie principalele teme filosofice în corelație cu dreptul ▪ Explice legăturile între drept și societate ▪ Identifice principalele momente din istoria filosofiei dreptului

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Notiuni introductive. Definiție. Obiectul filosofiei dreptului.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare;	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproietorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp.19-48); I.2 (pp. 1-9).
2.	Metodologia Filosofiei dreptului. Metodele de cercetare în drept. Metoda logică. Metoda istorică. Metoda sociologică. Metoda informațională. Metoda sistemică.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproietorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 302-375).

3.	Teorii în analiza filosofică a dreptului. Atitudini față de relația dintre Drept și Morală. Elemente de bază privind teoria dreptului natural, teoriile analitice și teoriile normative.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 49-150).
4.	Teoria dreptului natural. Relația dintre drept și morală.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 222-226); I.2 (pp. 103-129).
5.	Socrate, Platon, Aristotel. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 155-163); I.2 (pp. 11-57).
6.	Stoicii. Cicero. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 164-166); I.2 (pp. 58-75).
7.	Creștinismul și dreptul natural. Sf. Augustin. Toma din Aquino. Concepții ale altor religii decât creștinismul cu privire la dreptul natural.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 43-48; pp. 147-151; pp. 167-168); I.2 (pp. 76-85).

8.	Renașterea. Epoca modernă (I). Hugo Grotius. Thomas Hobbes. John Locke. Montesquieu.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 171-174; pp. 181-183); I.2 (pp. 103-111; pp. 114-129; pp. 151-167).
9.	Epoca modernă (II). François-Marie Arouet (Voltaire). Jean-Jacques Rousseau. Adam Smith.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 183-184); I.2 (pp. 167-187).
10.	Epoca modernă (III). Immanuel Kant.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 184-190); I.2 (pp. 196-218).
11.	Teorii analitice (I). Pozitivismul. Jeremy Bentham. John Austin.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.2 (pp. 330-338).
12.	Teorii analitice (III). Hans Kelsen. H. L. A. Hart. Joseph Raz. Teoriile normative. Filosofia virtuții. Etica deontologică. Utilitarismul. Alte abordări.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 208-213; pp. 214-216); I.2 (pp. 357-372).

13.	Feminismul și importanța sa în modelarea filosofiei dreptului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: II.3 (pp. 87-276).
14.	Viziune integratoare cu privire la poziția filosofiei dreptului în ansamblul culturii umane	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Folosirea tehnologiei digitale și a videoproiectorului pentru ilustrarea tematicii prin fotografii, filme, prezentări powerpoint. Bibliografie: I.1 (pp. 452-528).

I. Referințe bibliografice principale:

1. Ion Craiovan, *Filosofia Dreptului sau dreptul ca filosofie*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2019
2. Nicolae Popa, Ion Dogaru, Gheorghe Dănișor, Dan Claudiu Dănișor, *Filosofia Dreptului. Marile curente*, Editura C.H. Beck, seria Curs Universitar, București, 2010

II. Referințe bibliografice suplimentare:

1. Valeriu Capcelea, *Filosofia juridică*, Editura Universul Juridic, București, 2019
2. Aurel Codoban, *Introducere în filosofia juridică*, Editura Pro Universitaria, București, 2018
3. Mihaela Miroiu, *Drumul către autonomie: teorii politice feministe*, Editura Polirom, Iași, 2004
4. Ștefan Georgescu, *Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2500 de ani*, ediția a II-a, Editura All Beck, seria Curs Universitar, București, 2001
5. Ștefan Munteanu, *Repere în istoria filosofiei dreptului*, Editura Wolters Kluwer, Colecția Ad Litteram, 2009
6. Grigore Stolojescu, *Spirit și drept în filosofia românească a dreptului*, Editura Pro Universitaria, București, 2016
7. Giorgio del Vecchio, *Lecții de filosofie juridică*, Editura Europa Nova, București
8. Georg Wilhelm Friedrich Hegel, *Principiile filosofiei dreptului*, Editura Univers Enciclopedic Gold, seria Cogito, București, 2015
9. Ana Rodica Stăiculescu, Alexandru Manafu, *Elemente de filosofie & Filosofie juridică*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2001
10. Paul Alexandru Georgescu, *Filosofia dreptului în contextul actualității: tratat și antologie de texte*, Editura Universității "Titu Maiorescu", București, 2001
11. Raymond Wacks, *Philosophy of Law: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2014

12. Mircea Djuvara, *Eseuri de filosofia dreptului*, Editura Trei, București, 1997

13. Alexandru Văllimărescu, *Tratat de enciclopedia dreptului*, Editura Al. T. Doicescu, București, București, 1932

14. Gheorghe C. Mihai, Radu I. Motica, *Fundamentele dreptului. Teoria și filosofia dreptului*, Editura ALL, București, 1997

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Notiuni introductive. Definiție. Obiectul filosofiei dreptului. Metodologia Filosofiei dreptului. Metodele de cercetare în drept. Metoda logică. Metoda istorică. Metoda sociologică. Metoda informațională. Metoda sistemică.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp.19-48; pp. 302-375); I.2 (pp. 1-9).
2.	Teorii în analiza filosofică a dreptului. Atitudini față de relația dintre Drept și Morală. Elemente de bază privind teoria dreptului natural, teoriile analitice și teoriile normative. Teoria dreptului natural. Relația dintre drept și morală.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 49-150; pp. 222-226); I.2 (pp. 103-129).
3.	Socrate, Platon, Aristotel. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului. Stoicii. Cicero. Importanța concepțiilor lor în modelarea filosofiei dreptului.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 155-166); I.2 (pp. 11-75).
4.	Creștinismul și dreptul natural. Sf. Augustin. Toma din Aquino. Concepții ale altor religii decât creștinismul cu privire la dreptul natural. Renașterea. Epoca modernă (I). Hugo Grotius. Thomas Hobbes. John Locke. Montesquieu.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 43-48; pp. 147-151; pp. 167-168; pp. 171-174; pp. 181-183); I.2 (pp. 76-85; pp. 103-111; pp. 114-129; pp. 151-167).
5.	Epoca modernă (II). François-Marie Arouet (Voltaire). Jean-Jacques Rousseau. Adam Smith. Epoca modernă (III). Immanuel Kant.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 183-190); I.2 (pp.167-

		purtarea unui dialog permanent.	181; pp. 196-218).
6.	Teorii analitice (I). Pozitivismul. Jeremy Bentham. John Austin. Teorii analitice (III). Hans Kelsen. H. L. A. Hart. Joseph Raz. Teoriile normative. Filosofia virtuții. Etica deontologică. Utilitarismul. Alte abordări.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 203-216); I.2 (pp. 330-338; pp. 357-372).
7.	Feminismul și importanța sa în modelarea filosofiei dreptului. Viziune integratoare cu privire la poziția filosofiei dreptului în ansamblul culturii umane.	Activitatea de seminar pune în discuția studenților aspecte <i>teoretice</i> și <i>practice</i> . Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților studenților, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Sunt folosite materiale multimedia. Au loc dezbateri. Studenții vor prezenta referate. Bibliografie: I.1 (pp. 452-528); II.3 (pp. 87-276).

I. Referințe bibliografice principale:

1. Ion Craiovan, *Filosofia Dreptului sau dreptul ca filosofie*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2019
2. Nicolae Popa, Ion Dogaru, Gheorghe Dănișor, Dan Claudiu Dănișor, *Filosofia Dreptului. Marile curente*, Editura C.H. Beck, seria Curs Universitar, București, 2010

II. Referințe bibliografice suplimentare:

1. Valeriu Capcelea, *Filosofia juridică*, Editura Universul Juridic, București, 2019
2. Aurel Codoban, *Introducere în filosofia juridică*, Editura Pro Universitaria, București, 2018
3. Mihaela Miroiu, *Drumul către autonomie: teorii politice feministe*, Editura Polirom, Iași, 2004
4. Ștefan Georgescu, *Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2500 de ani*, ediția a II-a, Editura All Beck, seria Curs Universitar, București, 2001
5. Ștefan Munteanu, *Repere în istoria filosofiei dreptului*, Editura Wolters Kluwer, Colecția Ad Litteram, 2009
6. Grigore Stolojescu, *Spirit și drept în filosofia românească a dreptului*, Editura Pro Universitaria, București, 2016
7. Giorgio del Vecchio, *Lecții de filosofie juridică*, Editura Europa Nova, București
8. Georg Wilhelm Friedrich Hegel, *Principiile filosofiei dreptului*, Editura Univers Enciclopedic Gold, seria Cogito, București, 2015
9. Ana Rodica Stăiculescu, Alexandru Manafu, *Elemente de filosofie & Filosofie juridică*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2001
10. Paul Alexandru Georgescu, *Filosofia dreptului în contextul actualității: tratat și antologie de texte*, Editura Universității "Titu Maiorescu", București, 2001

11. Raymond Wacks, *Philosophy of Law: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2014
12. Mircea Djuvara, *Eseuri de filosofia dreptului*, Editura Trei, București, 1997
13. Alexandru Văllimărescu, *Tratat de enciclopedia dreptului*, Editura Al. T. Doicescu, București, București, 1932
14. Gheorghe C. Mihai, Radu I. Motica, *Fundamentele dreptului. Teoria și filosofia dreptului*, Editura ALL, București, 1997

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina contribuie la formarea abilităților profesionale specifice în corelație cu standardele profesionale aplicabile profesiilor juridice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor de specialitate, capacitatea de analiză și sinteză, formularea unor răspunsuri corecte și complete la chestiunile puse în discuție	<u>Evaluare pe parcurs</u> (EVP), incluzând: - un test scris final (care este obligatoriu); - evaluarea unui referat (a cărui întocmire este obligatorie); - o evaluare a implicării în dezbaterile de la seminar. <u>Precizare pentru sesiunea de restanțe:</u> În sesiunea de restanțe se vor putea prezenta doar studenții care nu au putut susține testul scris final, dar care au îndeplinit celelalte condiții (întocmirea unui referat, participare la activitățile de la seminar). Neîndeplinirea acestor condiții echivalează cu lipsa activității de seminar. <i>Aceasta înseamnă că un student care nu a participat la seminare nu se poate prezenta direct în restanțe și va trebui să refacă activitatea de seminar în anul</i>	Nota finală va fi compusă din: - nota la testul scris final, în proporție de 50 %, și - nota obținută la activitatea de seminar, în proporție de 50% <u>Precizări:</u> - Susținerea testului scris final este o probă eliminatorie. În cazul în care nota la testul final nu este minim 5, disciplina este nepromovată, indiferent de nota la activitatea de seminar, de pe parcursul semestrului. În acest caz, este posibilă

		<i>universitar următor!</i>	reevaluarea în sesiunea de restanțe. Dacă în restanțe se obține notă de promovare, nota finală va fi media aritmetică între nota din restanțe și nota de la activitatea de seminar.
10.5 Seminar/ Laborator	- Activitatea desfășurată pe parcursul întregului semestru (verificarea cunoștințelor în cadrul seminarelor; implicarea în dezbateri; parcurgerea bibliografiei).	- Verificare orală continuă (directă – interogații; indirectă – dialog) . - Evaluarea unui referat întocmit de către studenți. Studenții vor elabora referate, individual sau în echipe restrânse, de 2-3 persoane. Referatele vor fi prezentate în cadrul activității de seminar și vor fi evaluate.	Nota finală va fi compusă din: - nota la testul scris final, în proporție de 50 %, și - nota obținută la activitatea de seminar, în proporție de 50% <u>Precizări:</u> - Obținerea unei note de promovare pentru activitatea de seminar reprezintă o componentă obligatorie. Dacă nota obținută la seminar este minim 5, doar în acest caz studentul va putea susține testul scris final. Dacă nota la seminar este sub 5, aceasta înseamnă că seminarul nu este promovat, iar studentul nu se va putea prezenta nici în sesiunea ordinară, nici în sesiunea de restanțe. În acest din urmă caz,

			studentul va trebui să refacă activitatea de seminar.
10.6 Standard minim de performanță			
- Cunoașterea noțiunilor fundamentale; - Cunoașterea principalelor domenii din materia disciplinei; - Utilizarea corectă a limbajului de specialitate.			

Data completării
27. 09. 2024

Titular de curs
Conf. univ. dr. Ancuța Elena Franț

Titular de seminar
Conf. univ. dr. Ancuța Elena Franț

Drd. Andreea Cosmina Crețu

Data avizării în departament
29.09.2024

Director de departament
Conf. univ. dr. Marius Nicolae Balan